

سیاست جنایی کشور ژاپن در قبال نوجوانان

محمد رضا پور احمدی لاله _ کارشناس ارشد حقوق جزا و جرم شناسی

در مقایسه با کشورهای پیشرفته، کشور ژاپن دارای کمترین میزان جرم است و این از عوامل فرهنگی این کشور ناشی می‌شود. در کشور ژاپن نیازمندی های جوانان با نظم هماهنگ خاصی کنترل می‌شود و احداث تفریحگاه‌ها، کلوپ های ورزشی سالم، نقش مهمی در این امر ایفا می‌کنند. افراد با توجه به علائق و تمایلاتشان در این مجموعه شرکت می‌کنند. بعضی از انحرافات طبیعی به نظر می‌رسد که در مقابل یک سری عملکردهای قانونی همانند پرداخت جریمه در ازای صدمات و تعدی‌ها به کار گرفته می‌شود.

در این کشور، سیستم مدارس تحت یک روش خاص توأم با تحصیلات و کارآموزی است. در نتیجه میزان جرم و جنایت به طور عمومی کاهش می‌یابد. دانش آموزان ژاپنی ۴ یا ۵ روز در هفته به مدرسه می‌روند و ساعت‌های طولانی را برای انجام تکالیف درسی می‌گذرانند و ساعات کمتری را در خیابان‌ها سپری می‌کنند. در نتیجه احتمال بزه‌کاری کمتر می‌شود. یکی دیگر از دلایل کاهش خلاف در ژاپن، وضعیت اقتصادی این کشور است. بیشتر مردم ژاپن زندگی مرفه‌ی دارند و در رفاه کامل به سر می‌برند. همچنین وجود نیروهای امنیتی و سیستم حفاظتی که به طور دائم مشغول و فعال هستند، یکی دیگر از دلایل کاهش جرایم است. در راستای این امر نیروهای امنیتی معمولاً مسن و غیر مسلح هستند و اسلحه های سرد و گرم به شدت تحت کنترل آنها است. این افراد تحت حمایت قانون، اطلاعات خاصی را در راستای اجرای قوانین به مراکز پلیس ارائه می‌دهند و لذا یک اتحاد و همبستگی منسجم بین خانواده، مدرسه، پلیس های جوان به منظور جلوگیری از جرایم وجود دارد. معلمین در نظر دارند تا در خارج از مدرسه مسؤولیت‌هایی را به بچه ها بدهند تا آنها رفتار افراد را زیر نظر داشته باشند و بدین وسیله نقش مهمی را در جلوگیری از ارتکاب به جرم در میان پسران و دختران بزرگ ایفا کنند.

در کشور پیشرفته ژاپن، عوامل اجتماعی و فرهنگی متضاد با محدودیت های سنتی و غیر رسمی وجود دارد. این عوامل عبارتند از: شهرنشینی، فعالیت های شهری، کم رنگ شدن سنت های قدیمی و ایجاد آمادگی بیشتر دانش آموزان جهت امتحانات ورودی در مقاطع پیشرفته که این مورد از عوامل افزایش جرایم محسوب می‌شوند.

مشکلات جرایم نوجوانان

قسمت اعظم جرایم نوجوانان و جوانان شامل سرقت و به خصوص سرقت دوچرخه است. در سال ۱۹۹۰، میزان جرایم نوجوانان بازداشت شده ۱۶ تا ۲۰ ساله در حدود ۲۵/۳٪ است و تعداد نوجوانان بزهکار ۱۴-۱۵ ساله حدود ۴۰/۳٪ و ۱۶-۱۷ ساله ۳۱/۸٪ بوده است.

با این حال در صد آزادی نوجوانان محکوم در مقایسه با متهمین جوان در سال ۱۹۷۲ افزایش داشته است. و هر چند تلاش های پلیس در سال های اخیر بیشتر شده است، جرایم دختران نیز رو به افزایش است.

(Yoshihara) در سال ۱۹۹۰ گزارش می‌دهد که خلاف های نوجوانان ۱۳-۱۹ ساله رو به گسترش است.

جوانان بزه کار با موتور سیکلت هایشان در اطراف منزل ها گشت می‌زدند و سر و صدا و مزاحمت ایجاد می‌کردند. آنها مسؤول انجام بسیاری از خلافها بودند، اگر چه عمل آنان فاقد خشونت بود ولی آنها افراد گستاخی بودند که پلیس را مسخره می‌کردند و با یکدیگر مسابقه داده و در نهایت یا مجروح شده و یا جان خود را از دست می‌دادند.

سیستم تئوری دادخواهی نوجوانان

هدف تئوری دادخواهی نوجوانان این است که خلاف‌های نوجوانان را در نطفه خفه کند. درمان و بازپروری از مهم‌ترین مراحل این تئوری است که البته با راهنمایی و بحث و گفتگو از طریق خانواده، مدرسه، اجتماعات، پلیس تحقق می‌یابد و سرشت‌ها و فطرت‌های فردی آنان مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد.

قانونمندی

قانون جرم‌شناسی در ژاپن در سال ۱۹۴۸ پس از جنگ دوم جهانی با عنوان «نوجوانان نباید در زندان‌ها بازداشت شوند بلکه باید در منزل خودشان تحت درمان و مراقبت قرار گیرند» تدوین گردید. بر این اساس کمتر از ۱۰٪ متهمین جوان تأدیب و مجازات می‌شوند. لذا این علت شایعی برای کاهش جرایم و بزه‌کاری در نوجوانان است.

محدودیت سنی بازداشت نوجوانان

نوجوانان بزه‌کاری که در این کشور بازداشت می‌شوند در سه گروه سنی قرار دارند:

(۱) گروه نوجوانان بزهکار ۱۴ تا ۱۹ ساله

(۲) گروه زیر ۱۴ سال که قانون روی آنان اجرا نمی‌شود.

(۳) گروه ۲۰ ساله‌ها که دارای بزهکاری‌های جدی هستند.

افراد متواری حدود ۱۳٪ هستند که به دادستان‌های عمومی جهت تعقیب ارجاع داده می‌شود. بچه‌های زیر ۱۴ سال به مراکز راهنمایی هدایت می‌شوند. نوجوانان بزه‌کار طبق موازین اجتماعی به کار و فعالیت تشویق می‌شوند. به عنوان مثال گروه سنی ۱۶ سال جهت آموزش رانندگی، موتور سیکلت، گروه سنی ۱۸ سال برای آموزش رانندگی خودرو، تشویق به ازدواج برای سنین ۱۸ سال پسر و ۱۶ سال دختر، آزادی استعمال دخانیات و نوشیدنی طبق محدودیت‌های خاص قانون برای گروه سنی ۲۰ سال.

درمان نوجوانان بزه‌کار

وکلائی مدافع در خصوص احقاق حق قانونی بزه‌کاران مخالفت کامل خود را با شکنجه‌های جسمی و روانی نیروهای پلیس در بازجویی از متهمین اذعان می‌نمایند. آن‌ها از سخت‌گیری شدید نیروهای پلیس در دوران محکومیت انتقاد کرده‌اند. دادگاه‌های خانوادگی راه‌کارهای جلوگیری از ارتکاب بزه جرم و قانون‌های بازپروری را توسط والدین نوجوانان ارائه می‌دهند. مدارس بیش از هر مکانیسم دیگری نقش مؤثر خود را ایفا می‌کند.

سیستم دادگاه

وظایف دادگاه‌های خانوادگی که از سال ۱۹۴۹ پایه‌ریزی شد، شامل مشاوره با والدین و نوجوانان بزه‌کار است. بزه‌کاران جوان دادگاه‌های خانوادگی را «مراکز» اجرایی راه‌کارها می‌نامند. عملکردهای این سیستم با توجه به اختلاف سنی افراد نوجوان متنوع است. برای نوجوانان بزه‌کار بالای ۱۶ سال که جرایم مهم‌تری را مرتکب شده‌اند، یک سیستم خاص وجود دارد. از ویژگی‌های خاص مؤسسه این است که بدون محاکمه و دادرسی، بزه‌کاران را مجازات نمی‌کند و دارای دستورالعمل‌هایی است که هدفش بازپروری آنان است.

به عبارت دیگر دادگاه خانوادگی همانند یک فیلتر عمل می‌کند. و در مراحل اولیه‌ی کار از نفوذ عده زیادی از نوجوانان بزه‌کار در این سیستم خودداری می‌کند. ۸٪ از آنان در مراقبت بعد از خروج به سر می‌برند. ۲٪ در مراکز اصلاح و تربیت و ۴٪ به دستگاه قضایی جهت مجازات انتقال می‌یابند. تعداد اندکی نیز به روش‌های دیگر نگهداری می‌شوند.

محاكمه نوجوانان با حضور وكيل مدافعشان صورت مي گيرد، اما با وجود اين دادگاه خانوادگي به بچه ها اجازه مي دهد كه وكلاي خود را از طريق آشنايان خود انتخاب كنند و در آن جا دادستان وجود ندارد و شرايط كاملاً عادي است.

تحليل و بررسي

نوجوانان در دادگاه هاي خانوادگي طبق آزمايشات فيزيكي (جسماني) - رواني - روان درماني - جامعه شناسي به گروه هاي طبقه بندي مي شوند. و اين روش علمي به منظور بررسي و تحليل آنان ارزشمند است. مدارس نوجوانان بزه كار به چهار گروه سني تقسيم شده است:

(1) دوره ي يك سال بلند مدت

(2) دوره ي کوتاه مدت 4 و 5 ماهه براي افرادي كه زود اصلاح مي شوند.

(3) دوره ي 2 و 3 ماهه به منظور راهنمايي زندگي

(4) دوره بعدي كه به منظور ارشاد عده ي كثيري از متهمين به كار گرفته مي شود و طي يك يا دو جلسه صورت مي گيرد.

مراقبت بعد از خروج و آزادي مشروط

كاركنان مراقبت بعد از خروج در دادگاه هاي خانوادگي نقش كليدي را در اشتغال بزه كاري جوان ايفا مي كنند و كاملاً متفاوت با عملکرد نيروهاي پليس عمل مي كنند. هدف آن ها بازپروري و اصلاح بزه كاران است و هيچ گاه افراد را گناه كار محسوب نكرده و نوجوانان سرکش را مهار مي كنند. در كشور ژاپن افراد داوطلبی هستند كه همكاري دو جانبه اي با جوانان بزه كار آزاد شده از زندان و نيروهاي سازمان مراقبت بعد از خروج و اصلاح و تربيت دارند. اين افراد به طور خصوصي و با تدابير خاص با جوانان بزه كار به گفتگو پرداخته و راه كارهاي مبارزه با افسردگي را آموزش مي دهند.

بعد از مراقبت

خدمات بعد از مراقبت براي متهمين، البته نه به صورت اتوماتيك بلكه به صورت تدريجي وجود دارد و اين مراقبت تا حدود 6 ماه طول مي كشد و اين حمايت توسط پرسنل و مددكاران صورت مي گيرد.